

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

JEAN-CLAUDE LARCHET

ANIMALELE
ÎN
SPIRITUALITATEA
ORTODOXĂ

În românește de Marinela Bojin

editura
Σοφία

București

I

TEXTE BIBLICE

DIN CARTEA FACERII

Crearea animalelor

La început a făcut Dumnezeu cerul și pământul [...].

Apoi a zis Dumnezeu: „Să mișune apele de vietăți, ființe cu viață în ele și păsări să zboare pe pământ, pe întinsul tăriei cerului!” Și a fost așa.

A făcut Dumnezeu animalele cele mari din ape și toate ființele vii, care mișună în ape, unde ele se prădesc după felul lor, și toate păsările înaripate după felul lor. Și a văzut Dumnezeu că este bine.

Și le-a binecuvântat Dumnezeu și a zis: „Prăsiți-vă și vă înmulțiți și umpleți apele mărilor și păsările să se înmulțească pe pământ!”

Și a fost seară și a fost dimineață: ziua a cincea.

Apoi a zis Dumnezeu: „Să scoată pământul ființe vii, după felul lor: animale, târătoare și fiare sălbatice după felul lor”. Și a fost așa.

A făcut Dumnezeu fiarele sălbatice după felul lor, și animalele domestice după felul lor, și toate târătoarele pământului după felul lor. Și a văzut Dumnezeu că este bine.

(Facerea 1, 20-25)

Și a făcut Dumnezeu pe om după chipul Său; după chipul lui Dumnezeu l-a făcut; a făcut bărbat și femeie.

Și Dumnezeu i-a binecuvântat, zicând: „Creșteți și vă înmulțiți și umpleți pământul și-l supuneți; și stăpâniți peste peștii mării, peste păsările cerului, peste toate animalele, peste toate vietățile ce se mișcă pe pământ și peste tot pământul!”

Apoi a zis Dumnezeu: „Iată, vă dau toată iarba ce face sămânță de pe toată fața pământului și tot pomul ce are rod cu sămânță în el. Acestea vor fi hrana voastră.

Iar tuturor fiarelor pământului și tuturor păsărilor cerului și tuturor vietăților ce se mișcă pe pământ, care au în ele suflare de viață, le dau toată iarba verde spre hrană.” Și a fost așa.

Și a privit Dumnezeu toate câte a făcut și iată erau bune foarte. Și a fost seară și a fost dimineață: ziua a șasea.

Așa s-au făcut cerul și pământul și toată oștirea lor.

Și a sfârșit Dumnezeu în ziua a șasea lucrarea Sa, pe care a făcut-o; iar în ziua a șaptea S-a odihnit de toate lucrurile Sale, pe care le-a făcut.

Și a binecuvântat Dumnezeu ziua a șaptea și a sfințit-o, pentru că într-însa S-a odihnit de toate lucrurile Sale, pe care le-a făcut și le-a pus în rânduială.

(Facerea 1, 27-31; 2, 1-3)

Crearea omului și starea paradiziacă (a doua istorisire)

Atunci, luând Domnul Dumnezeu țărână din pământ, a făcut pe om și a suflat în fața lui suflare de viață și s-a făcut omul ființă vie.

Apoi Domnul Dumnezeu a sădit o grădină în Eden, spre răsărit, și a pus acolo pe omul pe care-l zidise. [...]

Și Domnul Dumnezeu, Care făcuse din pământ toate fiarele câmpului și toate păsările cerului, le-a adus la Adam, ca să vadă cum le va numi; așa ca toate ființele vii să se numească precum le va numi Adam.

Și a pus Adam nume tuturor animalelor și tuturor păsărilor cerului și tuturor fiarelor sălbatice [...].

(Facerea 2, 7-8, 19-20)

Păcatul și căderea protopărinților

Șarpele însă era cel mai șiret dintre toate fiarele de pe pământ, pe care le făcuse Domnul Dumnezeu. Și a zis șarpele către femeie: „Dumnezeu a zis El, oare, să nu mâncați roade din orice pom din Rai?”

Iar femeia a zis către șarpe: „Roade din pomii Raiului putem să mâncăm;

Numai din rodul pomului celui din mijlocul Raiului ne-a zis Dumnezeu: «Să nu mâncați din el, nici să vă atingeți de el, ca să nu muriți!»”

Atunci șarpele a zis către femeie: „Nu, nu veți muri!

Dar Dumnezeu știe că în ziua în care veți mânca din el vi se vor deschide ochii și veți fi ca Dumnezeu, cunoscând binele și răul.”

De aceea femeia, socotind că rodul pomului este bun de mâncat și plăcut ochilor la vedere și vrednic de dorit, pentru că dă știință, a luat din el și a mâncat și a dat bărbatului său și a mâncat și el.

Atunci li s-au deschis ochii la amândoi și au cunoscut că erau goi, și au cusut frunze de smochin și și-au făcut acoperăminte.

Respect Iar când au auzit glasul Domnului Dumnezeu, Care umbla prin Rai, în răcoarea serii, s-au ascuns Adam și femeia lui de fața Domnului Dumnezeu printre pomii Raiului.

Și a strigat Domnul Dumnezeu pe Adam și i-a zis: „Adame, unde ești?”

Răspuns-a acesta: „Am auzit glasul Tău în Rai și m-am temut, căci sunt gol, și m-am ascuns.”

Și i-a zis Dumnezeu: „Cine ti-a spus că ești gol? Nu cumva ai mâncat din pomul din care ti-am poruncit să nu mănânci?”

Zis-a Adam: „Femeia care mi-ai dat-o să fie cu mine, aceea mi-a dat din pom și am mâncat.”

Și a zis Domnul Dumnezeu către femeie: „Pentru ce ai făcut aceasta?” Iar femeia a zis: „Șarpele m-a amăgit și eu am mâncat.”

Zis-a Domnul Dumnezeu către șarpe: „Pentru că ai făcut aceasta, blestemat să fii între toate animalele și între toate fiarele câmpului; pe pântecul tău să te târâști și țărână să mănânci în toate zilele vieții tale!

Dușmănie voi pune între tine și între femeie, între sămânța ta și sămânța ei; aceasta îți va zdrobi capul, iar tu îi vei înțepa călcâiul.” [...]

Iar lui Adam i-a zis: „Pentru că ai ascultat vorba femeii tale și ai mâncat din pomul din care ți-am poruncit: «Să nu mănânci», blestemat va fi pământul pentru tine! Cu osteneală să te hrănești din el în toate zilele vieții tale!

Spini și pălămidă îți va rodi el și te vei hrăni cu iarba câmpului!

În sudoarea fetei tale îți vei mânca pâinea ta, până te vei întoarce în pământul din care ești luat; căci pământ ești și în pământ te vei întoarce.”

Și a pus Adam femeii sale numele Eva, adică viață, pentru că ea era să fie mama tuturor celor vii.

Apoi a făcut Domnul Dumnezeu lui Adam și femeii lui îmbrăcăminte de piele și i-a îmbrăcat.

Și a zis Domnul Dumnezeu: „Iată Adam s-a făcut ca unul dintre Noi, cunoscând binele și răul. Și acum nu cumva să-și întindă mâna și să ia roade din pomul vieții, să mănânce și să trăiască în veci!...”

De aceea l-a scos Domnul Dumnezeu din grădina cea din Eden, ca să lucreze pământul, din care fusese luat.

Și izgonind pe Adam, l-a așezat în preajma grădinii celei din Eden și a pus heruvimi și sabie de flacără vâlvâitoare, să păzească drumul către pomul vieții.

(Facerea 3, 1-24)

Făpturile salvate de la potop

Pământul însă se stricase înaintea feței lui Dumnezeu și se umpluse pământul de silnicii.

Și a căutat Domnul Dumnezeu spre pământ și iată era stricat, căci tot trupul se abătuse de la calea sa pe pământ.

Atunci a zis Domnul Dumnezeu către Noe: „Sosit-a înaintea feței Mele sfârșitul a tot omul, căci s-a umplut pământul de nedreptățile lor, și iată Eu îi voi pierde de pe pământ.

Tu însă fă-ti o corabie de lemn de salcâm. În corabie să faci despărțituri și smolește-o cu smoală pe dinăuntru și pe din afară.

Corabia însă să o faci așa: lungimea corăbiei să fie de trei sute de coți, lățimea ei de cincizeci de coți, iar înălțimea de treizeci de coți.

Să faci corăbiei o fereastră la un cot de la acoperiș, iar ușa corăbiei să o faci într-o parte a ei. De asemenea să faci într-însa trei rânduri de cămări: jos, la mijloc și sus.

Și iată Eu voi aduce asupra pământului potop de apă, ca să pierd tot trupul de sub cer, în care este suflu de viață, și tot ce este pe pământ va pieri.

Iar cu tine voi face legământul Meu; și vei intra în corabie tu și împreună cu tine vor intra fiii tăi, femeia ta și femeile fiilor tăi.

Să intre în corabie din toate animalele, din toate târâtoarele, din toate fiarele și din tot trupul, câte două, parte bărbătească și parte femeiască, ca să rămână cu tine în viață.

Din toate soiurile de păsări înaripate după fel, din toate soiurile de animale după fel și din toate soiurile de târâtoare după fel, din toate să intre la tine câte două, parte bărbătească și parte femeiască, ca să rămână în viață împreună cu tine.

Iar tu ia cu tine din tot felul de mâncare, cu care vă hrăniți; îngrijește-te ca să fie aceasta de mâncare pentru tine și pentru acelea.”

Și a început Noe lucrul și precum îi poruncise Domnul Dumnezeu așa a făcut.

După aceea a zis Domnul Dumnezeu lui Noe: „Intră în corabie, tu și toată casa ta, căci în neamul acesta numai pe tine te-am văzut drept înaintea Mea.

Să iei cu tine din toate animalele curate câte șapte perechi, parte bărbătească și parte femeiască, iar din animalele necurate câte o pereche, parte bărbătească și parte femeiască.

De asemenea și din păsările cerului să iei: din cele curate câte șapte perechi, parte bărbătească și parte femeiască, iar din toate păsările necurate câte o pereche, parte bărbătească și parte femeiască, ca să le păstrezi soiul pentru tot pământul.

Căci peste șapte zile Eu voi vărsa ploaie pe pământ, patruzeci de zile și patruzeci de nopți, și am să pierd de pe fața pământului toate făpturile câte am făcut.”

Și a făcut Noe toate câte i-a poruncit Domnul Dumnezeu.

Noe însă, când a venit asupra pământului potopul de apă, era de șase sute de ani.

Și a intrat Noe în corabie și împreună cu el au intrat fiii lui, femeia lui și femeile fiilor lui, ca să scape de apele potopului.

Din păsările curate și din păsările necurate, din animalele curate și din animalele necurate, din fiare și din toate cele ce se mișcă pe pământ

Au intrat la Noe în corabie perechi, perechi, parte bărbătească și parte femeiască, cum poruncise Dumnezeu lui Noe.

Iar după șapte zile au venit asupra pământului apele potopului.

În anul șase sute al vieții lui Noe, în luna a doua, în ziua a douăzeci și șaptea a lunii acesteia, chiar în acea zi, s-au desfășurat toate izvoarele adâncului celui mare și s-au deschis jgheburile cerului;

Și a plouat pe pământ patruzeci de zile și patruzeci de nopți.

În ziua aceasta a intrat Noe în corabie și împreună cu dânsul au intrat Sem, Ham și Iafet, fiii lui Noe, femeia lui Noe și cele trei femei ale fiilor lui.

Din toate soiurile de fiare de pe pământ, din toate soiurile de animale, din toate soiurile de vietăți ce mișunau pe pământ, din toate soiurile de zburătoare, din toate păsările, din toate înaripatele

Respect și din tot trupul, în care se afla duh de viață, au intrat cu Noe în corabie, perechi, perechi, parte bărbătească și parte femeiască.

Și cele ce au intrat cu Noe în corabie din tot trupul au intrat parte bărbătească și parte femeiască, precum poruncise Dumnezeu lui Noe. Și a închis Domnul Dumnezeu corabia pe din afară.

Potopul a ținut pe pământ patruzeci de zile și patruzeci de nopți și s-a înmulțit apa și a ridicat corabia și aceasta s-a înălțat deasupra pământului.

Și a crescut apa mereu și s-a înmulțit foarte tare pe pământ și corabia se purta pe deasupra apei.

Și a sporit apa pe pământ atât de mult, încât a acoperit toți munții cei înalți, care erau sub cer.

Și a acoperit apa toți munții cei înalți, ridicându-se cu cincisprezece coți mai sus de ei.

Și a murit tot trupul ce se mișca pe pământ: păsările, animalele, fiarele, toate vietățile ce mișunau pe pământ și toți oamenii.

Toate cele de pe uscat, câte aveau suflare de viață în nările lor, au murit.

Și așa s-a stins toată ființa care se afla pe fața a tot pământul, de la om până la dobitoc și până la târătoare și până la păsările cerului, toate s-au stins de pe pământ, și a rămas numai Noe și ce era cu el în corabie.

Iar apa a crescut mereu pe pământ, o sută cincizeci de zile.

Dar și-a adus aminte Dumnezeu de Noe, de toate fiarele, de toate animalele, de toate păsările și de toate vietățile ce se mișcă, câte erau cu dânsul în corabie; și a adus Dumnezeu vânt pe pământ și a încetat apa de a mai crește.

Atunci s-au încuiat izvoarele adâncului și jgheburile cerului și a încetat ploaia din cer.

După o sută cincizeci de zile, a început a se scurge apa de pe pământ și a se împuțina.

Iar în luna a șaptea, în ziua a douăzeci și șaptea a lunii acesteia, s-a oprit corabia pe Munții Ararat.

Apa a scăzut mereu până în luna a zecea; iar în ziua întâi a lunii a zecea s-au arătat vârfulurile munților.

După patruzeci de zile, a deschis Noe fereastra, pe care o făcuse la corabie,

Și a dat drumul corbului, ca să vadă de a scăzut apa pe pământ. Acesta, zburând, nu s-a mai întors până ce a secat apa de pe pământ.

Apoi, după el a trimis porumbelul, ca să vadă de s-a scurs apa de pe pământ.

Porumbelul însă, negăsind loc de odihnă pentru picioarele sale, s-a întors la el, în corabie; căci era încă apă pe toată fața pământului. Și a întins Noe mâna și l-a apucat și l-a băgat la sine, în corabie.

Și așteptând încă alte șapte zile, a dat iarăși drumul porumbelului din corabie,

Și porumbelul s-a întors la el, spre seară, și iată avea în ciocul său o ramură verde de măslin. Atunci a cunoscut Noe că s-a scurs apa de pe fața pământului.

Mai zăbovind încă alte șapte zile, iarăși a dat drumul porumbelului și el nu s-a mai întors.

Iar în anul șase sute unu al vieții lui Noe, în ziua întâi a lunii întâi, secând apa de pe pământ, a ridicat Noe acoperișul corăbiei și a privit, și iată se zăbucise fața pământului.

Iar în luna a doua, la douăzeci și șapte ale lunii acesteia, pământul era uscat.

Și iarăși s-a auzit după-ăit. Baium este un nume de be-
duin din Sinai, dar de văzut, nu se vedea nimeni.

Dar iată că s-a ivit cineva. O broască mare a venit în
salturi mici și s-a așezat alături de părintele.

Când părintele se ridica, se ridica și broasca; și așa își
făceau dimpreună metaniile înaintea crucii lui Hristos, pe
care o ridicase acolo bătrânul Tihon.

(Arhimandritul Porfirie, egumenul Mănăstirii Sfântul Ioan Botezătorul din Bereea,
Bagiolum o proskynitís, publicat pe site-ul romfea.gr în data de 12 iulie 2016)

***Părintele hrănea furnicile care-și vedeau cu hărnicie
de lucrul lor, iar pe una dintre ele a ajutat-o să-și
ducă povara***

În cursul uneia dintre lungile convorbiri pe care le-am
avut cu părintele Paisie pe când viețuia în sihăstria sa de la
Preacinstita Cruce, acesta ne-a adus, mie și celui care ser-
vea de traducător, după cum făcea cu toți cei care îl vizi-
tau la chilie, un pahar cu apă și niște rahat. După ce ne-am
servit din cutia pe care ne-o pusese înainte, părintele a lu-
at o bucățică de rahat și s-a dus să o pună lângă un mușu-
roi, în jurul căruia furnicile munceau cu sânge. „Tare mult
mai muncesc!, ne-a spus el. Au nevoie de puțină hrană, ca
să prindă puteri!”

Puțin mai târziu, în timp ce ne vorbea cu mare lua-
re-aminte despre un lucru duhovnicesc, dintr-odată s-a
ridicat brusc și s-a depărtat ca la vreo patru metri. Văzuse
o furnică chinuindu-se să care o crenguță mai mare decât
ea. Cu gingășie i-a luat povara și a pus-o în fața mușuro-
iului. „Era prea grea pentru ea, ne-a spus. Nu se putea să
n-o ajut!”

(Jean-Claude Larchet, *Însemnări athonite*)

CUPRINS

Cuvânt înainte.....	5
Introducere.....	9

ANTOLOGIE

I. TEXTE BIBLICE.....	29
Din Cartea Facerii	29
Din Cartea a treia a Regilor	38
Din Cartea Iov	39
Din Cartea Psalmii.....	39
Din Pildele lui Solomon	42
Din Isaia	43
Din Daniel.....	44
Din Osea.....	45
Din Iona.....	45
Din Evanghelia după Matei	48
Din Evanghelia după Ioan	49
II. DIN TEXTELE PĂRINȚILOR.....	53
Sfântul Iustin Martirul și Filosoful.....	53
Sfântul Teofil al Antiohiei	56
Atenagora Atenianul	58
Irineu de Lugdunum	58
Clement Alexandrinul.....	60
Sfântul Antonie cel Mare	61
Sfântul Vasile cel Mare	62
Sfântul Grigorie de Nazianz	65
Sfântul Macarie Egipteanul	68
Ava Xantie	69

Ava Alonic	70
Sfântul Ioan Gură de Aur	70
Fericitul Augustin	85
Teodoret al Cyrului	86
Sfântul Chiril al Alexandriei	97
Sfântul Leonțiu de Neapole	97
Sfântul Isaac Sirul	98
Sfântul Petru Damaschin	99
Sfântul Simeon Noul Teolog	99
Feodor Dostoievski	101
Ioan de Kronstadt	104
Sfântul Siluan Athonitul	105
Sfântul Nicolae Velimirovici	107
Iosif Isihastul	118
Sfântul Porfirie	120
Sfântul Paisie Aghioritul	127
Părintele Tadei Stribulovici	133
III. DIN VIAȚA LUI HRISTOS	141
IV. DIN VIEȚILE SFINȚILOR	143
Din viața Sfântului Eustatie din Roma	143
Din viața Sfinților Flor și Lavru	146
Din viața celor trei frați gemeni, Speusip, Eleusip și Meleusip... ..	147
Din viața Sfinților Mucenici Pavel și Iuliana	148
Din viața Sfântului Mamant	149
Din viața Sfântului Mucenic Teodor Tiron	152
Din viața Sfântului Mare Mucenic Gheorghe	153
Din Viața Sfântului Mucenic Vincențiu de Saragossa	154
Din viața Sfântului Mucenic Atinoghen, episcopul cetății Pidahton	155
Sfântul Mare Mucenic Mina din Cotiani	159
Sfântul Sfințitul Mucenic Vlasie, Episcopul Sevastei	162

Din viața Sfântului Marelui Mucenic Teodor Stratilat	164
Din viața Sfântului Pavel Tebeul	164
Sfântul Spiridon	166
Din viața Sfântului Theona din Schete	167
Din viața Sfântului Bis din Schete	167
Din viața Sfântului Macarie Egipteanul	168
Din viața Sfântului Macarie Alexandrinul	168
Din viața Sfântului Onufrie	170
Din viața Sfinților Mărturisitori Evghenie și Macarie	171
Din viața Sfântului Marcu Ascetul	171
Din viața Sfintei Maria Egipteanca	171
Din viața Sfântului Gherasim de la Iordan	173
Din viața Sfântului Coprie	176
Din viața Cuviosului Părintelui nostru Chiriac Sihastrul	177
Din viața Sfântului Columba din Iona	179
Din viața Sfântului Wendelin, ocrotitorul păstorilor	179
Din viața Sfântului Teodor Sicheotul	182
Din viața Sfântului Colomban de Luxeuil	182
Din viața Sfântului Kevin din Glendalough	183
Din Viața Sfântului Modest, Patriarhul Ierusalimului	184
Din viața Sfântului Riquier	186
Din viața Sfântului Moling, al doilea episcop de Ferns, Irlanda... ..	186
Din viața Sfântului Macarie Romanul din Mesopotamia	187
Din viața Sfântului Gilles	190
Din viața Sfântului Hubert de Acvitalia, episcop de Tongres, Maastricht și Liege	191
Din Viața Sfântului Corbinian, episcop de Freising	193
Din viața Sfântului Ștefan Savaitul	193
Din viața Sfântului Ioanichie cel Mare	194
Din viața Sfântului Fantin Taumaturgul din Tesalonic	195
Din viața Sfântului Dimitrie cel Nou, ocrotitorul Bucureștilor... ..	195
Din viața Sfântului Petru de Corița	196

Din Viața Sfântului Cosma de la Mănăstirea Zografu	196
Din viața Sfântului Serghie de Radonej	197
Din viața Sfântului Macarie de la Jeltovoda și Unjena	199
Din viața Sfântului Terapont de la Lacul Alb	199
Din viața Sfântului Varlaam din Kerețk	200
Din viața cuviosului Arhimandrit Gheorghe – marele stareț al Mănăstirii Cernica	201
Din viața unui sfânt pustnic de la Peștera Mică a Ialomicioarei ...	202
Din viața maicii Xenia Mihailovna, stareța Mănăstirii Diveevsk ..	203
Din viața Sfântului Serafim de Sarov	204
Din viața Sfântului Gherman din Alaska	208
Din viața Sfântului Teofil-cel-nebun pentru Hristos	209
Din viața lui Hagi Gheorghe cel bătrân	214
Din viața părintelui Teoctist din Patmos	216
Din viața Sfântului Arsenie din Capadocia	216
Din viața bătrânului Isaac din Mănăstirea Dionisiu	217
Din viața Sfântului Siluan	218
Din viața bătrânului Atanasie, starețul Mănăstirii Grigoriu	221
Din viața protosinghelului Mihail Bădilă de la Schitul Peștera Ialomicioarei	225
Din viața Cuviosului Ioan Iacob Hozevitul de la Neamț	226
Din viața părintelui Augustin	227
Din viața bătrânului Tihon	227
Din viața Sfintei Sofia de la Klisura	228
Din viața părintelui Paisie Olaru	230
Din viața Sfântului Porfirie	232
Din viața Sfântului Gavriil Ivireanul cel nebun pentru Hristos ..	233
Din viața Sfântului Paisie Aghoritul	235